

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla dr. Kerekes György ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** felperesnek - a Kardos, Pető és Törőcsik Társas Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Törőcsik Tamás ügyvéd) által képviselt **alperes neve (címe)** alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében, amely perbe az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében beavatkozott a **alperesi beavatkozó (címe)**, a Csongrád Megyei Bíróság 2009. május 22. napján kelt 1.P.21.746/2008/17. számú ítélete ellen a felperes által 18. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással **hagyja helyben**, hogy az állam által viselt elsőfokú eljárási illeték összege helyesen 404.400 (Négyszáznégyezer-négyszáz) Ft.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 100.000 (Egyszázezer) Ft másodfokú perköltséget.

A másodfokú eljárás során felmerült 404.400 (Négyszáznégyezer-négyszáz) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperes az 1990. november 7-én gyógykezelése alkalmával kapott vértranszfúzió során Hepatitis C vírussal fertőződött. E betegség tüneteit csak hosszabb idő elteltével lehetett megállapítani. A 2004. januárjában elvégzett vírus szerológiai vizsgálatok kimutatták a vérben a Hepatitis C vírus ellenanyag jelenlétét, a C vírus eredetű idült májgyulladást pedig a 2004. júniusában elvégzett májbiopszia igazolta.

A felperes ezt követően gyógyszeres kezelést kapott, melynek hatására panaszai rendeződtek.

A felperes egy betegtársától kapott tájékoztatás alapján fordult az alperesi ügyvédi irodához 2005. augusztus 2-án, ahol tényvázlat került felvételre. A tényvázlatot a felperes, valamint az ügyvédi iroda képviselőjében **/ügyvéd neve/** ügyvéd aláírta. Ebben rögzítették, hogy a felperes a teljes körű orvosi dokumentációt átadta az iroda részére és kérte, hogy a dokumentáció áttanulmányozását követően az ügyvéd foglaljon állást abban a kérdésben, hogy van-e reális esély kártérítési igény érvényesítésére. Rögzítették a felek, hogy az ügyvéd a tényvázlat aláírásakor az iratokat átvette, és vállalta, hogy az ügyfelet két héten belül értesíti álláspontjáról, majd újabb személyes konzultáció után döntenek arról, hogy történjen-e igényérvényesítés vagy sem. A tényvázlat felvételekor a felperes elmondta, hogy kapott vértranszfúziót, és elképzelhető, hogy emiatt kapta meg a vírusfertőzést, de beszélt arról is, hogy volt más betegsége is.

A joggyakorlat áttekintését követően az alperesi ügyvédi iroda munkatársa a következő konzultáción arról tájékoztatta a felperest, hogy álláspontja szerint orvosszakértői vélemény beszerzése indokolt annak érdekében, hogy vérátömlesztés útján kapta-e a vírusfertőzést. Az ügyvédi iroda a felperes megbízásából 2005. október 14-én bízta meg a ... Igazságügyi Orvostani Intézetét a betegségével kapcsolatos szakvélemény elkészítésére, amely 2005. november 15-én érkezett meg az ügyvédi irodába, melyet haladéktalanul kipostázott a felperes részére. Ezt követően a felperes 2006. január 19-én jelent meg az ügyvédi irodában, ahol a per vitelére meghatalmazást adott, és az ügyvédi iroda elkészítette a keresetlevelet, majd az 2006. február 15-én benyújtásra került a Csongrád Megyei Bíróságon.

A felperes a Csongrád Megyei Bíróság előtt 2.P.20.286/16. szám alatt előterjesztett kereseti kérelmében vértranszfúzió okozta vírusfertőzésre és az emiatt bekövetkezett egészségkárosodásra hivatkozással 6.000.000 Ft nem vagyoni kártérítés, 2.000.000 Ft általános kártérítés, valamint 65.000 Ft járadék megfizetésére kérte kötelezni a Magyar Állam alperest. Az alperes elsődlegesen elévülésre hivatkozott, de a felperes követelését érdemben is vitatta. Az elsőfokú bíróság 2.P.20.286/2006/33. számú ítéletével kötelezte az alperest 4.000.000 Ft nem vagyoni kártérítés és kamata, 2.000.000 Ft általános kártérítés és kamata, valamint havi 35.000 Ft járadék megfizetésére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az alperes elévülési kifogását azért tartotta alaptalannak, mert habár a felperes károsodása 1990. november 7-én bekövetkezett, így az elévülési határidő is elkezdődött, de nyugodott mindaddig, amíg azt menthető okból nem tudta érvényesíteni. A menthető ok 2005. november 15-én, a magánszakértői vélemény keletkezésekor szűnt meg, és ettől számítottan a felperes időben érvényesítette követelését. A fellebbezés folytán eljáró Szegedi Ítélőtábla Pf.III.20.263/2007/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva a keresetet teljesen elutasította. Megállapította, hogy a felperes legkésőbb 2004. októberéig részletes és precíz tájékoztatást kapott a kezelőorvosától a betegsége fennállásáról, annak természetéről, a gyógyulása esélyeiről és a vírusfertőzés kialakulásának legvalószínűbb lehetséges okáról. Ezen

Pf.III.20.407/2009/5. szám

időpontig a betegségtudata szubjektíve is kialakult, így nincs olyan eleme a felperesi igényérvényesítésnek, amiről 2004 őszén a felperes ne szerzett volna egyértelműen

objektíve és szubjektíve is tudomást. Ezzel az elévülés nyugvása véget ért, ezen időponthoz képest viszont a 2006. február 16-i keresetindítása elkészt. A jogerős ítélettel szemben előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán eljáró Legfelsőbb Bíróság a Ppv.III.22.053/2007/5. számú jogerős ítéletet hatályában fenntartó határozatában egyetértett a jogerős ítélet megállapításával, mely szerint a felperes nem a 2005. novemberében elkészült szakértői véleményből szerezte a betegségével kapcsolatos ismereteit, hanem ez éppen azt erősítette meg, hogy a szükséges és lényeges információkkal már 2004 őszén rendelkezett.

A felperes az elsőfokú számára pernyertes eljárást követően az alperesi ügyvédi irodától a megbízást megvonta, őt a másodfokú, illetőleg a felülvizsgálati kérelemmel kapcsolatos eljárásban már más ügyvéd képviselte. A felperes az elsőfokú eljárást követően az alperesi ügyvéd iroda részére járó perköltséget nem fizette meg, ennek behajtására az ügyvédi iroda kísérletet sem tett.

Fenti előzményeket követően a felperes jelen ügyben előterjesztett kereseti kérelmében 6.000.000 Ft és járulékai, havi 35.000 Ft járadék, valamint 300.000 Ft első- és másodfokú perköltség és 20.000 Ft Legfelsőbb Bíróság előtti eljárási költség, mint kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A jogellenesség tekintetében úgy nyilatkozott, hogy az alperes késedelmesen nyújtotta be a keresetet a bíróságra és ezzel kárt okozott a felperesnek. Állította, hogy 2005. augusztus 2. napján teljes körű megbízást adott az alperesnek, ez kiterjedt mind a konzultációra, mind a peres eljárás megindítására. Az, hogy a perre meghatalmazást csak 2006. január 19-én írt alá, nem jelenti azt, hogy a megbízást teljes körűen ne adta volna meg 2005. augusztus 2-án. Hivatkozott arra, hogy a megbízási szerződés írásba foglalása nem történt meg, így a megbízás tartalmának bizonyítása az alperest terheli. Előadta, hogy 2005. augusztus 2-án a felperes teljes körűen tájékoztatta az alperesi ügyvédi irodát, hogy milyen kórelőzményei voltak, mikor kapta meg a vérvérvizsgálatot, és arról is, hogy nagy valószínűséggel ez okozati összefüggésben áll a Hepatitis C fertőzéssel. Kifejtette azt is, hogy amennyiben a magánszakértői véleményt követően az alperesi ügyvédi iroda haladéktalanul keresetet nyújt be a bíróságra, akkor még a felperesi az igényérvényesítés határidőn belüli lett volna. A 2006. február 15-i keresetlevél előterjesztés viszont már mindenképpen elkészt. A kárösszeget az elsőfokú bíróság által meghatározott kártérítés összegében jelölte meg, ehhez járult az első- és másodfokú eljárásban, továbbá a Legfelsőbb Bíróság előtti eljárásban felmerült perköltség összege.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy 2005. augusztus 2-án a felek között létrejött egy jogviszony, azonban ez alapján az alperes csak arra vállalt kötelezettséget, hogy a felperes által átadott orvosi dokumentációt áttekinti, és állást foglal abban, hogy van-e reális esély kártérítési igény érvényesítésére. Az iratok áttanulmányozását követően arra jutott, hogy az egészségkárosodás okának felderítése céljából, továbbá annak érdekében, hogy

tisztázható legyen, hogy az igény kivel szemben érvényesíthető, szükség van orvosszakértői igénybevételére. A magánszakértői vélemény elkészültét követően az alperes azt nyomban megküldte a felperes részére, azonban a felperes késedelmesen, csak 2006. január 19-én kereste fel az ügyvédi irodát, és ekkor adott meghatalmazást a

per vitelére. A per vitelére szóló megbízási jogviszony tehát csak ezen időpontban keletkezett. Az alperes jogellenes magatartást nem tanúsított, továbbá az alperes által kifejtett bármely magatartás és a felperes esetleges kára között okozati összefüggés nincsen. Az alperesi iroda úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A beavatkozó érdemi nyilatkozatot nem tett.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította, és kötelezte őt perköltség megfizetésére. A Ptk. 339. § /1/ bekezdése szerint látta elbírálhatónak a jogvitát, és rámutatott arra, hogy azt volt szükséges vizsgálni, hogy az alperesi ügyvédi iroda tevékenységi körében tanúsított-e olyan jogellenes magatartást, amelynek következtében a felperest kár érte, és a kettő között ok-okozati összefüggés fennáll-e. A 2005. augusztus 2. napján létrejött tényvázlat elnevezésű okirat alapján arra a következtetésre jutott, hogy ezen időpontban a peres felek között megbízási jogviszony nem a per indítására, hanem úgynevezett előzetes felmérésre jött létre. Ezen előzetes felmérés részét képezte az orvosszakértői vélemény beszerzése is. A peres eljárásra a megbízási jogviszony csak a 2006. január 19-én kelt meghatalmazással jött létre. A 2005. augusztus 2-i megbízási írásba foglalásra ugyan nem került, azonban a becsatolt tényvázlat alapján kétséget kizáró módon megállapíthatóvá vált, hogy mi volt a megbízási jogviszony tartalma. Osztotta az alperes azon érvelését, hogy szakértői állásfoglalás hiányában peres eljárás megindítását nem javasolhatták a felperesnek, hiszen ez az ügyvédi hivatás szabályaival ellentétes lett volna, mivel egy alaptalan kárigény előterjesztése esetén az a felperesnek tetemes költséget okozott volna. Rámutatott arra, hogy habár a jogerős ítélet 2004 őszére teszi azt az időpontot, amikor a felperes megfelelő ismeretekre tett szert betegségével kapcsolatosan, azonban a peranyagban található kezelőorvos nyilatkozata alapján kimondható, hogy a felperes kezelőorvosa a betegség orvosi oldaláról teljes körűen tájékoztatta a felperest, és ez nem lehetett később, mint 2004. július 7. napja. Ezért amikor a felperes 2005. augusztus 2-án először megjelent személyes konzultációra az ügyvédi irodában, már az elévülés nagy valószínűséggel be is következett. Nem tudta megállapítani, hogy az alperes jogellenes magatartást tanúsított volna, de kimondta, hogy amennyiben ez megállapítható is lenne, akkor sem tehető felelőssé azért, hogy a keresetet elévülési időn túl adta be. A jogellenesség megállapíthatóságának hiányában a bekövetkezett kár és az okozati összefüggés kérdését nem vizsgálta, de azt megjegyezte, hogy a kár mértéke tekintetében sem lett volna helytálló a felperes keresete, hiszen a kár mértéke nem abban állt volna a peres felek közötti megbízási jogviszony tekintetében, amit az elsőfokú bíróság kártérítés címén a felperesnek megítélt, hanem legfeljebb a szükségtelenül felmerült perköltség összegében.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, másodlagosan

Pf.III.20.407/2009/5. szám

megváltoztatását és a felperesi kereseti kérelemnek történő helyt adást kérte. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság több olyan lényeges eljárási szabálysértést követett el, ami miatt szükség van az elsőfokú eljárás megismétlésére. Hivatkozott arra, hogy a 2009. május 12. napján megtartott tárgyaláson rekesztette be a bíróság a tárgyalást, és az

ügyet határozathirdetésre halasztotta 2009. május 22. napjára. Ezzel az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 218. § /1/ bekezdését, ugyanis habár a jelenleg hatályos szabályok szerint már 15 napra lehet elhalasztani a határozat kihirdetését, ez a szabály azonban csak a 2009. január 1. napja után kezdeményezett eljárásokban érvényesülő szabály. Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság a határozat kihirdetési kötelezettségének sem tett eleget, ezért sérült a Pp. 218. § /3/ bekezdése is, ugyanis az írásba foglalt ítélet rendelkező részének felolvasása nem történt meg. Ezen túl eljárási szabálysértésként hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett a kereseti kérelmen, amikor ítéletében tényként állapította meg, hogy a felperes betegségtudatának kialakulása nem lehetett később, mint 2004. július 7. napja. Ez a megállapítás nem csupán túlterjeszkedik a kereseti kérelmen és az ellenkérelmen, de kvázi felülbírálja két felsőbb szintű bíróság jogerős ítéletét. Az ügy érdemében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság alaptalanul foglalt állást úgy, hogy a peres felek között két megbízás jött létre. Az elsőfokú bíróság kizárólag az alperesi előadások alapján állapította meg e tényállást, és nem vette figyelembe az igazát kereső, halálosan megfertőződött, 20 éves szenvedésen keresztül esett, meggyötört asszony nyilatkozatait.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Előadta, hogy a felperes által megjelölt eljárási szabálysértések egyike sem olyan jellegű, amely a felperes bármely eljárási jogát érintené, vagy az ügy érdemére kihatott volna. Helytelenül és iratellenesen hivatkozik a felperes a Szegedi Ítéltábla és a Legfelsőbb Bíróság ítéleteiben foglaltakra, azok ugyanis az elévülés kezdeteként csak időintervallumot jelöltek meg. Az elévülés bekövetkezte a 2006. január 19-i igényérvényesítési időpontig az egzakt dátum nélkül is megállapítható volt, így elegendő volt annak rögzítése, hogy a felperes legkésőbb 2004. őszéig megfelelő ismeretekre tett szert betegségével kapcsolatban. Az elévülés meghosszabbodásának kezdő időpontját ennél pontosabban csak **tanú-1** vallomásából és az orvosi dokumentációból állapíthatjuk meg. E bizonyítékok alapján az a megállapítás tehető - amit az elsőfokú bíróság ítéletében is rögzített -, hogy az az időpont, amikor a kezelőorvos a betegség orvosi oldaláról teljes körűen tájékoztatta a felperest, és amikor az elévülés meghosszabbodása kezdetét vette nem lehet később, mint 2004. július 7-e. Így a felperes követelése már akkor elévült, amikor 2005. augusztus 19-én először megjelent az alperesi irodában személyes konzultációra. Az alperes az elsőfokú eljárás során okirattal bizonyította, hogy 2005. augusztusában a felperes milyen tartalmú megbízást adott az iroda részére, és azt is okirattal bizonyította, hogy 2006. január 19-én kapott csak a per vitelére meghatalmazást. A felperes személyes körülményei nem változtatnak azon a tényen, hogy az alperes minden tekintetben a hatályos jogszabályoknak, az irányadó és ismert joggyakorlatnak, valamint a szakmai szabályoknak megfelelően járt el,

- 6 -

jogellenes, felróható magatartást nem valósított meg, illetve az alperes által kifejtett bármely magatartás és a felperest ért állítólagos kár között nincs okozati összefüggés.

A fellebbezés **alaptalan**.

Alaptalanul hivatkozott a fellebbezés arra, hogy az elsőfokú bíróság által elkövetett eljárási szabálysértések miatt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése indokolt. A Pp. 252. § /2/ bekezdése azt mondja ki, hogy a másodfokú bíróság - mérlegeléstől függően - az elsőfokú

bíróság ítéletét akkor helyezi hatályon kívül, ha az elsőfokú bíróság olyan lényeges eljárási szabályt sértett, amely miatt szükséges az eljárás megismétlése. Miután a Pp. nem határozza meg taxatíve azokat az eljárási szabálysértéseket, amelyek alapul szolgálhatnak e bekezdés alkalmazására, a bírói gyakorlat alakította ki azokat az elveket, hogy mi minősül olyan súlyú eljárási szabálysértésnek, amely a fentebb írt jogkövetkezményt vonja maga után. Tény, hogy a Pp. 218. § /1/ bekezdésének jelenleg hatályos szabálya szerint az ítélet kihirdetését legfeljebb 15 napra lehet elhalasztani. E módosított szabályt a 2008. évi XXX. törvény 35. §-a állapította meg, rendelkezése 2009. január 1-től hatályos, és e szabályt a 2009. január 1. napja után indult ügyekben lehet alkalmazni. Miután a felperes még 2008. július 21. napján kezdeményezte az alperessel szembeni peres eljárást, így a perbeli esetben a Pp. 218. § /1/ bekezdésének azon korábbi rendelkezését lehetett volna csak alkalmazni, ami szerint az ítélet kihirdetését legfeljebb 8 napra lehet elhalasztani. Kétségtelenül az elsőfokú bíróság eljárási szabályt sértett, amikor a határozat kihirdetését - az ügyben még alkalmazandó Pp. szabályokkal szemben - 8 napon túli időre halasztotta, ugyanakkor ez az eljárási szabálysértés nem minősül olyan lényegesnek, ami az elsőfokú ítélet automatikus hatályon kívül helyezését maga után vonná. A felperes másik hivatkozása, nevezetesen, hogy az ítélet kihirdetése nem a Pp. 218. § /3/ bekezdése betartásával történt meg, bizonyítva nincsen, ugyanakkor e tényállítás valóságtartalma esetén is csupán az állapítható meg, hogy ha a felperes az írásba foglalt ítélet kézbesítésével értesült az elsőfokú ítélet tartalmáról, úgy a határozat szóbeli kihirdetésének elmaradása nem minősül olyan lényeges eljárási szabálysértésnek, ami miatt a teljes elsőfokú eljárást indokolt lenne megismételni.

A Pp. 215. §-a - a Pp. 3. §-ával együttesen értelmezve - a bíróság érdemi döntésének kereteit határozza meg. E szerint a bíróság nem ítélt meg többet, mint amit a felperes keresetében kér. A kereseti kérelemhez kötöttség elve annyiban érvényesül az ítélet indokolásával kapcsolatos kötelezettség tekintetében, hogy az ítélet indokolása sem terjeszkedhet túl a kereseti kérelmen, így a Pp. 220. §-ának /1/ bekezdés d./ pontjában és a 221. §-ának /1/ bekezdésében írtakra is tekintettel nincs lehetőség arra, hogy a bíróság az indokolásban a perben nem érvényesített igény tekintetében megállapításokat tegyen. A kártérítési keresetet elutasító érdemi döntéssel az elsőfokú bíróság nem terjeszkedett túl a kereseti kérelmen, hiszen a kereset a követelés megítélésére tartalmazott kérelmet. A felperesi igény elbírálása szempontjából lényegi jelentősége volt annak, hogy a korábbi kártérítési perben érvényesített követelés nyugvása mikor szűnt meg, ehhez képest az igényérvényesítési lehetőségre meddig állt rendelkezésére idő, és a követelése

Pf.III.20.407/2009/5. szám

mikor volt elévültnek tekinthető. Ez a kérdés döntő jelentőségű volt, hiszen a felperes azt állította, hogy az alperesnek éppen az elévülési idővel kapcsolatos szabályokra tekintettel kellett volna korábban előterjesztenie a felperes keresetlevelét. Mindebből következően az nem tekinthető lényeges eljárási szabálysértésnek, hogy a bíróság e kérdéssel az ítélet indokolásában foglalkozott. Az a kérdés pedig, hogy az elévüléssel összefüggésben az elsőfokú bíróság helyes jogi indokokat fejtett-e ki, az elsőfokú ítélet indokolása elleni fellebbezés keretében vitatható. Így a felperesi fellebbezésnek nem az elsőfokú bíróság által elkövetett lényeges eljárási szabálysértés körében volt jelentősége, hanem a hivatkozása alapján azt lehetett vizsgálni, hogy helyes volt-e az elsőfokú ítélet

indokolásában kifejtett elévüléssel kapcsolatos álláspont. Ez utóbbi tekintetében a másodfokú bíróság a Pp. 229. § /1/ bekezdésére utalással az 1997. évi LXVI. törvény 7. §-a alapján megállapította, hogy bíróság jogerős határozata mindenkire, így a felekre és az utóbb eljáró bíróságokra is kötelező. A törvényi rendelkezésekből következik, hogy a bíróságok bármely későbbi döntésüknél a jogerős ítéletet kötelesek figyelembe venni (BH 2009/9. számú eseti döntés). Ilyen körülmények között az elévülés nyugvása és a felperesi igényérvényesítési határidő megnyílt tekintetében az elsőfokon eljáró Csongrád Megyei Bíróságnak nem lett volna lehetősége arra, hogy felülbírálja a korábban már jogerősen és a Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati határozatával hatályában fenntartott ítélet e tárgykörben tett ténymegállapításait, ezért a másodfokú bíróság az ezzel összefüggő elsőfokú ítéleti hivatkozásokat az elsőfokú ítéletből teljes körűen mellőzi.

Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy egyebekben sem ért egyet az elsőfokú bíróság és az alperesi fellebbezési ellenkérelem azon jogi okfejtésével, hogy ha a felperes már korábban az igényérvényesítés helyzetébe került, így követelésének elévültsége már akkor megállapítható, amikor először felkereste az alperesi ügyvédi irodát, ez automatikusan mentesítené a kártérítési felelősség megállapítása alól az alperest. Amennyiben ugyanis 2005. augusztus 2-án tanácsadás történt, és a kártérítési igény vonatkozásában egy előzetes felmérésre irányult a peres felek közötti megbízási szerződés tartalma, úgy éppen az lenne az alperes nem kellően gondos eljárása, ha egy nyilvánvalóan elévült követelés esetén mégis a per megindítása vonatkozásában adna jogi tanácsot a felperesnek. Mindennek azonban azért nincs jelentősége, mert a fentebb kifejtettek szerint a másodfokú bíróság az elévülés nyugvásának megszűnéseként azt az időpontot tudta csak figyelembe venni, amelyet a korábbi jogerős ítélet megállapított, így ehhez képest a 2005. augusztusi időpontban még nem tekinthető a felperes követelése elévültnek.

A másodfokú bíróság előjáróban le kívánja szögezni, hogy álláspontja szerint a peres felek közötti szerződéses jogviszonyra tekintettel az alperesi felelősség kérdését nem kizárólag a szerződésen kívüli kötelmi jogviszonyokra irányadó jogszabályi rendelkezés alapján kellett elbírálni. Az a peres felek között nem volt vitás, hogy közöttük megbízási jogviszony jött létre, a vita pusztán abban állt, hogy a 2005. augusztus 2-i tényvázlat felvételének időpontjában már keresetindításra vonatkozó megbízási is keletkezett a felek között, vagy ezen időpontban az elsőfokú

bíróság által megállapított tartalommal előzetes tájékozássra jött létre a megbízási. Az elsőfokú bíróság az 1998. évi XI. törvény 23. § /1/ és /2/ bekezdésének figyelembevételével mellett a felmerült bizonyítékokat helyesen és okszerűen mérlegelve állapította meg, hogy 2005. augusztus 2-án nem a keresetlevél benyújtására és per vitelére szóló megbízási jogviszony keletkezett, ennek egyértelműen ellentmond az ezen időpontban felvett tényvázlat. Az alperes az ezen időpontban létrejött megbízási szerződés tartalmának bizonyítására a tényvázlatot csatolta, melyet az ügyvédi iroda eljáró képviselője tanúként is megerősített. Önmagában azért nem kifogásolható az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás, mert az nem a felperesi előadáson alapul, nyilvánvaló ugyanis, hogy amíg az alperes perben tett tényállításait okirattal tudta igazolni, addig a felperesi előadásokat semmilyen körülmény nem igazolta, és azok valóságtartalmára még közvetett módon sem lehetett következtetni. Amennyiben ugyanis a keresetlevél benyújtására és a per vitelére

vonatkozó megbízás jött volna létre már 2005. augusztus 2-án, úgy nyilvánvalóan a felperesnek írásbeli meghatalmazást is kellett volna adnia az alperesi ügyvédi iroda részére, és ezen időpontban a hivatkozott ügyvédi törvény rendelkezései alapján mind a megbízás tartalmában, mind pedig a megbízási díjban és az előrelátható költségekben is meg kellett volna állapodniuk. Ilyen megállapodást a felperes sem említett, és a tényvázlat sem tartalmaz erre vonatkozó utalást. Az is elfogadható érv az alperesi álláspont mellett, hogy mielőtt a keresetindítás kérdésében döntés született volna, a felmerült orvos-szakmai kérdések tisztázására indokolt lehetett orvosszakértői vélemény beszerzése annak érdekében, hogy reálisan dönthessenek arról: lehet-e helye igényérvényesítésnek vagy sem. Mindebből következően helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a 2005. augusztus 2-i időpontban a peres felek között előzetes felmérésre vonatkozó jogviszony jött létre.

A megbízás és a meghatalmazás fogalmai természetesen egymással nem azonosak, azonban abból a körülményből, hogy 2006. január 19-én adott a felperes meghatalmazást perbeli képviselőre, arra lehet következtetni, hogy a keresetlevél előterjesztésére és a per vitelére vonatkozó megbízási jogviszony is csupán később, a meghatalmazás aláírásával egyidejűleg jött létre a felek között. Annyiban pontosítandó tehát az elsőfokú ítélet megállapítása, hogy a megbízási jogviszony nem a meghatalmazással jött létre, hanem a peres felek közötti gondossági kötelelem létrehozására irányuló egybehangzó akaratnyilvánítással, ezt azonban egyértelműen erősíti és alátámasztja, hogy ekkor kelt a perbeli képviselő ellátására vonatkozó meghatalmazás is.

A peres felek között létrejött - Ptk. 474. §-ának /1/ és /2/ bekezdése szerinti - megbízási jogviszony - az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 3. §-ának /2/ bekezdésére is tekintettel - olyan gondossági kötelelem, amelyben az alperesnek a feladata, hogy a rábízott ügyet a legjobb tudása szerint, a jogszabályok megtartásával lássa el. A tényvázlatban rögzítettek szerint az első megbízás alkalmával ez a tevékenység azt jelentette, hogy az alperesnek a kártérítési igény érvényesíthetősége tekintetében kellett tanácsot adnia és állást foglalnia. Az alperes részéről kellően gondos magatartás akkor állapítható meg, ha e kötelezettségének a rá irányadó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően tesz eleget. A felperesi

Pf.III.20.407/2009/5. szám

hivatkozásokra tekintettel a peres felek közötti megbízási jogviszony alapján abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy az alperes azzal a magatartásával, hogy a keresetlevelet csupán 2006. február 15-én terjesztette elő, megszegte-e a peres felek közötti szerződést. Az első megbízási jogviszony tartalmába a perindításra vonatkozó megbízás nem érthető bele, így nyilvánvalóan a 2005. augusztus 2-i megbízással semmilyen kapcsolatba nem hozható a keresetlevél előterjesztésének kérdése. A második megbízási jogviszony alapján viszont az alperes megfelelően járt el, a felperessel létrejött megbízási jogviszony alapján, mint meghatalmazott jogi képviselő terjesztette elő a keresetlevelet. Szerződésszegésnek csak az lenne tekinthető, ha kötelezettségeit az alperes igazolhatóan megszegte volna. A Ptk. 318. §-ának /1/ bekezdése alapján alkalmazandó Ptk. 339. §-ának /1/ bekezdése értelmében kártérítésre is csak az

szolgálhatott volna alapul, ha a felperes károsodásával okozati összefüggésben áll az alperesi megbízási jogviszony keretében tanúsított szerződésszegő magatartása.

Annak a kérdésnek a megítélésénél, hogy lett volna-e az alperesnek az elévüléssel összefüggésben olyan tájékoztatási kötelezettsége, ami a keresetindítást megakadályozta volna, azt a körülményt kellett vizsgálni, hogy akár az első, akár a második megbízási jogviszony keretében az alperes milyen információk birtokába jutott. Miután az alapvetően orvos-szakmai kérdés, hogy a felperes által állított betegség milyen alapon, mivel összefüggésben alakult ki, így nem kifogásolható, hogy magánszakértői vélemény beszerzését látta szükségesnek az alperes annak érdekében, hogy döntsenek: van-e reális esély kártérítési igény érvényesítésére vagy sem. Az csupán a Csongrád Megyei Bíróság előtt folyamatban volt 2.P.20.286/2006. számú eljárás adataiból, az ott felmerült bizonyítékok mérlegeléséből volt levonható következtetés, hogy a felperesnek már 2004. őszére valamennyi olyan információ birtokába kellett jutnia, amely az 1990-ben bekövetkezett károsodása nyugvásának végét jelentette, és ezen időponttól számítottan volt lehetősége legfeljebb egy éven belül kártérítési igényt érvényesíteni. Ebben a kérdésben az első- és másodfokon eljáró bíróságok eltérően foglaltak állást, így nem kifogásolható az sem, hogy e kérdésben egyértelmű tanácsadás az alperes részéről a perindítást megelőzően nem hangzott el. Az sem tisztázható teljes bizonyossággal, hogy a felperes pontosan milyen információkat szolgáltatott az alperes részére, akár az első találkozás alkalmával, akár a későbbi konzultációk során. Amennyiben csupán a betegségére vonatkozó adatok közlése történt meg, úgy az eljáró ügyvéd számára nem lehetett egyértelmű, hogy az elévülési idő nyugvása szempontjából mi tekinthető olyan időpontnak, amikor a felperes már bizonyosan az igényérvényesítés helyzetébe került. Mindebből kifolyólag megállapítható, hogy a megbízási jogviszony keretében az alperes szerződésszegést nem követett el, úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Szerződésszegés hiányában az alperessel szemben megalapozott kártérítési igény nem érvényesíthető.

Összességében a fenti indokok alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét az ügy érdemében - részben eltérő jogi indokolással - a Pp. 253. § /2/

- 10 -

bekezdése alapján helybenhagyta. Észlelte ugyanakkor, hogy az elsőfokú bíróság tévesen határozta meg az állam által viselendő le nem rótt eljárási illeték összegét. A felperes által érvényesített követelés pertárgyértéke 6.740.000 Ft volt, így a Pp. 24. § /1/ bekezdésére, valamint /2/ bekezdés a./ pontjára figyelemmel az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § /2/ bekezdésére, valamint 42. § /1/ bekezdés a./ pontjára tekintettel az elsőfokú eljárásban felmerült le nem rótt eljárási illeték összege helyesen 404.400 Ft. Ezért a másodfokú bíróság a Pp. 253. § /3/ bekezdése alapján - tekintettel a fellebbezési jog korlátaira tekintet nélkül - pontosította a le nem rótt és állam által viselendő elsőfokú eljárási illeték összegét.

A felperes a másodfokú eljárásban is pervesztes lett, ezért a Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján perköltség megfizetésére köteles, melynek összege áll az alperes jogi képviselőjével kapcsolatosan felmerült, és az ítéletábra által a 32/2003. (VIII. 22.) IM számú rendelet 3. § /2/ bekezdés a./ pontja, /5/ és /6/ bekezdése, valamint 4/A. § /1/ bekezdése alapján megállapított, az alperesi jogi képviselő által a másodfokú eljárásban

kifejtett munkával is arányban álló 80.000 Ft + ÁFA mértékű ügyvédi munkadíjból. A személyes költségmentességben részesült felperes helyett a 6/1986. (VI. 26.) IM számú rendelet 13. § /1/ bekezdése, valamint 14. §-a alapján a le nem rótt eljárási illetéket az állam viseli.

Szeged, 2009. december 7. napján

Dr. Kissné dr. Koch Ágnes sk.	Dr. Simonné dr. Gombos Katalin sk.	Dr. Rakita Zsuzsanna sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró